

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1309/2019
05.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Вање Стојанова, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Вање Стојанова, адвоката Вићентија Даријевића и адвоката Марине Миленковић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 66/18 од 10.05.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 840/19 од 09.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.12.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Вање Стојанова, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 66/18 од 10.05.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 840/19 од 09.10.2019. године у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев бранилаца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 66/18 од 10.05.2019. године окривљени Вања Стојанов, оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од три године и због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и три месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору од 07.05.2018. године до 14.06.2018. године. На основу члана 246. став 7. КЗ од окривљеног је одузета једна дигитална вага за прецизно мерење и један најлонски пакетић са опојном дрогом марихуаном нето масе 1,62 грама, који предмети су привремено одузети од окривљеног потврдом ПУ Зрењанин од 07.05.2018. године те је одређено да ће се исти по правноснажности пресуде уништити. Окривљени је на основу члана 264. став 1. ЗКП, обавезан да плати судски паушал у износу од 5.000,00 динара као и трошкове кривичног поступка у износу од 38.536,46 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, те је одређено

да ће суд о трошковима поступка који су настали пред Вишим јавним тужилаштвом у Зрењанину одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 840/19 од 09.10.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину и бранилаца окривљеног Вање Стојанова, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног, адвокат Вићентије Даријевић и адвокат Марина Миленковић, због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези са ставом 2, члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи другостепену пресуду тако што ће усвојити жалбу браниоца изјављену против првостепене пресуде и окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи у смислу одредбе члана 488. став 3. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу (члан 488. став 1. ЗКП) и на седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног у захтеву истичу да радња која се окривљеном ставља на терет (описана под тачком 2. оптужнице) не представља ниједну од алтернативно одређених радњи кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ, јер је окривљени заједно са лицима наведеним у чињеничном опису дела донео одлуку да се купи предметна опојна дрога, након чега су сви заједно сакупили новац за њену куповину, тако да окривљени никог није навео на уживање опојне дроге нити је икоме исту дао на уживање. Стога је, према наводима захтева, неправилан закључак нижестепених судова да прављење „доинта“ представља радњу извршења кривичног дела из члана 247. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева, бранилаца окривљеног Вање Стојанова, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, одредбом члана 247. став 1. КЗ, прописано је више алтернативних облика радње извршења кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога која се може састојати у: навођењу другог на уживање опојних дрога; давању другом опојне дроге ради уживања; стављању на располагање просторије ради уживања опојне дроге или у томе што се на други начин омогућује другом да ужива опојну дрогу.

Према чињеничном опису радње извршења наведеном под тачком 2. изреке првостепене пресуде окривљени Вања Стојанов је од сасушених делова биљке канабис ручно направио једну цигарету – тзв. „доинт“ након чега су исти конзумирали лица наведена у изреци пресуде (између осталих и малолетни АА),

са којима је окривљени том приликом био у друштву. На наведени начин – прављењем цоинта и давањем истог другима ради уживања, окривљени је на други начин омогућио другом да ужива опојну дрогу што је учинио према више лица као и према малолетном лицу, што представља радњу извршења кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 2. у вези става 1. КЗ, за које кривично дело је окривљени оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног да се у радњама окривљеног описаним под тачком 2. изреке првостепене пресуде не стичу законска обележја кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 2. у вези става 1. КЗ и да је на штету окривљеног Вање Стојанова, правноснажном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Браниоци окривљеног у захтеву истичу и то да је правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуда заснива на незаконито прибављеним доказима на којима се не може заснивати са образложењем да су малолетни сведоци ББ, ВВ, АА и ГГ у току истражног поступка испитани без учешћа стручних лица и њиховог претходног мишљења да ли су ови сведоци способни да схвате значај процесних упозорења, а да је сведок ГГ на главном претресу поново испитан у својству сведока у време када је још био малолетан и то без присуства стручног лица и законског заступника при чему се у записнику о главном претресу од 29.01.2019. године наводи да се овај сведок испитује у присуству законског заступника без навођења о ком законском заступнику се ради.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из записника о испитивању сведока малолетних ББ, ВВ, АА и ГГ, произлази да су наведена лица испитана у току истраге од стране надлежног јавног тужиоца у присуству законских заступника – родитеља, док је на записнику о главном претресу одржаном дана 29.01.2019. године констатовано да је сведок малолетни ГГ испитан у присуству законског заступника, а околност што у истом није означено који законски заступник је у питању, по оцени овога суда, не указује да је наведени доказ прибављен на незаконит начин.

Надаље, Врховни касациони суд налази, а насупротив наводима захтева бранилаца окривљеног, да испитивање малолетника ББ, ВВ, АА и ГГ није морало бити обављено у присуству стручних лица имајући у виду да постоји само могућност да се ово испитивање обави у присуству стручних лица, у ситуацији када суд оцени да малолетник с обзиром на узраст није способан да учествује у кривичном поступку и схвати значај процесних упозорења и да би одсуство стручних лица било од одлучног утицаја на доношење законите и правилне пресуде, што у конкретном случају није било у питању, имајући у виду узраст малолетника.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да искази сведока ББ, ВВ, АА и ГГ, дати у истрази и исказ сведока ГГ изнет на главном претресу, ни сами по себи нити по начину прибављања нису у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку нити са другим законом, због чега исти не

представљају незаконите доказе који у смислу члана 84. ЗКП не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног оценио као неоснован и у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, браниоци окривљеног у захтеву указују и то да је у току поступка неспорно утврђено да је окривљени у време извршења предметних кривичних дела имао 19, а у време доношења првостепене пресуде 20 година, дакле да се ради о млађем пунолетном лицу, да је приликом извршења кривичног дела описаног под тачком 1. оптужнице био „смањено способан“, а приликом извршења кривичног дела описаног под тачком 2. оптужнице „битно смањено способан да схвати значај свога дела“, због чега је првостепени суд био дужан да утврди зрелост окривљеног и степен његовог душевног развоја, што би могло имати за последицу примену одредби члана 61. и члана 64. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (ЗМ) што није учинио, већ је Виши јавни тужилац у Зрењанину због постојања сумње у урачунљивост окривљеног донео наредбу да се обави само психијатријско вештачење окривљеног, тако да су у конкретном случају примењене одредбе Кривичног законика, као основног закона, а не Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица. У вези са тим бранилац у захтеву истиче да је неосновано становиште другостепеног суда да у конкретном случају није било места примени одредби члана 46. ЗМ, јер из налаза и мишљења вештака психијатра произлази да су „социјалне и интелектуалне компоненте личности адекватни његовом образовном и календарском узрасту“, иако је, према ставу браниоца, наведено вештачење обављено на основу наредбе Вишег јавног тужиоца којом је наложено да се изврши психијатријско вештачење окривљеног, а не процена његове зрелости.

Врховни касациони суд налази да браниоци окривљеног изнетим наводима захтева полемишу са закључцима суда, везано за психичку способност окривљеног да учествује у поступку који закључци се заснивају на психијатријском вештачењу које је обављено у погрешном правцу, на који начин правноснажну пресуду оспоравају због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд је захтев бранилаца окривљеног Вање Стојанова у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић